

Poštovane kolege poslanici, počinjemo s radom.

Otvaram 7. sjednicu prvog redovnog proljećnjeg zasijedanja u 2017. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva. Podsjećam da sam sazvao Skupštinu na ovu sjednicu saglasno Poslovniku Skupštine i dogovoru s Kolegijuma predsjednika Skupštine i za dnevni red predložio jednu tačku - **Predlog zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske.**

Uvažene kolege poslanici, prije nego pređemo na glasanje o dnevnom redu, dozvolite mi da, u vaše i svoje ime, pozdravim naše uvažene goste. Pozdravljam Filipa Vujanovića, predsjednika Crne Gore, Duška Markovića, predsjednika Vlade Crne Gore i članove njegovog kabineta, ranije predsjednike Skupštine Crne Gore: Radivoja Brajovića, Velisava Vuksanovića i Darka Pajovića, predsjednike političkih partija koje su zastupljene u 26. sazivu Skupštine Crne Gore, a koji nijesu među poslanicima ili članovima Vlade, Mila Đukanovića, predsjednika Demokratske partije socijalista i Đerđ Camaja, predsjednika Albanske alternative, Dragana Vukčevića, predsjednika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Vesnu Medenicu, predsjednicu Vrhovnog suda Crne Gore, Ivicu Stankovića, vrhovnog državnog tužioca, Milivoja Katnića, glavnog specijalnog tužioca, Šućka Bakovića, zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Milana Dabovića, predsjednika Senata Državne revizorske institucije, Radoja Žugića, guvernera Centralne banke, rektore Univerziteta Crne Gore, predstavnike diplomatskog kora akreditovane u Crnoj Gori, predstavnike međunarodnih organizacija u Crnoj Gori, predstavnike drugih državnih institucija i medija.

Prelazimo na utvrđivanje dnevnog reda. Predlog dnevnog reda ste dobili u sazivu. Pozivam vas da se izjasnimo o predloženom dnevnom redu u cjelini. Stavljam na glasanje predlog dnevnog reda u cjelini. Izvolite.

Pokušajte još jednom, provjerite, ako ne glasaćemo aklamacijom jer očigledno je da ima više ljudi u sali. Ništa onda. Moramo preći na glasanje aklamacijom i molim službu da prebroji.

Ko je za ovako predloženi dnevni red?

Hvala. Konstatujem da su glasala 42 poslanika. Svi su glasali za, nije bilo protiv, nije bilo uzdržanih. Objavljujem da je usvojen dnevni red s jednom tačkom - Predlog zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske.

Prelazimo na dnevni red.

Poštovana gospodo, jeste danas posebna prilika, ovom sazivu Skupštine i nama poslanicima dodijeljena je istorijska uloga da, s poštovanjem prema prošlosti i s osjećanjem odgovornosti prema budućnosti, svojim glasovima podržimo većinsko opredjeljenje Crne Gore i odlučimo o pristupanju NATO-u. Nalazimo se na istorijskoj prekretnici i odluke se moraju donositi. Svjestan sam da dio opozicije nema pozitivan odnos prema ovom pitanju. Žalim što našim građanima, saglasno demokratskim principima, neće danas u Skupštini iznijeti svoje argumente.

S ponosom ću podsjetiti da smo 2006. godine obnovili državnu nezavisnost, a jedanaest godina nakon toga postajemo članica najmoćnijeg vojno političkog saveza današnjice. Ubijeđen sam da Crna Gora pravi civilizacijski iskorak i svrstava se u najrazvijenije demokratije. Na taj način potvrđujemo svoju privrženost uzvišenim vrijednostima slobode, pravde, vladavine zakona i mirnog rješavanja sukoba. Pozivam da diskusijom budemo dostojni ciljeva kojima težimo. Nisu nam potrebne dalje podjele, već jedinstvo i sabiranje oko vrijednosti koje su podrška stabilnosti i razvoju i koje jačaju državnost Crne Gore.

Upozorili su me, a njih sam propustio da pozdravim zato što su oni bili s nama domaćini, i oni jesu nama prvi domaćini, predsjednika Prijestonice gospodina Bogdanovića, predsjednika Skupštine Prijestonice.

Ovlašćeni predstavnici Vlade, a i to je opet jedna posebnost, po ovoj jedinoj tački dnevnog reda su Duško Marković, predsjednik Vlade i Srđan Darmanović, ministar vanjskih poslova. Izvjestioci odbora su Obrad Mišo Stanišić, Zakonodavnog odbora i Andrija Nikolić, Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

Otvaram pretres. Riječ ima Duško Marković, predsjednik Vlade. Izvolite.

Poštovani predsjedniče Brajoviću, uvaženi poslanici, cijenjeni predstavnici diplomatskog kora, članovi Vlade Crne Gore, građani i građanke, dame i gospodo,

Ova Skupština Crne Gore, ovi poslanici koje su građani izabrali u oktobru prošle godine, danas imaju istorijsku privilegiju da donesu odluku koja će se pamtili dok bude Crne Gore i Crnogoraca, dok bude Crne Gore i svih ostalih naroda koji u njoj žive.

Pripala mi je izuzetna čast da danas na prijestonom Cetinju koje je vjekovima simbol crnogorske slobode, časti i vrijednosti koje naša zemlja baštini, Skupštini Crne Gore predložim zakon o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora s Protokolom uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske. Sva istorija, tradicija i duhovno biće naše zemlje nam govore da se ovakva odluka nigdje osim na Cetinju nije mogla ni donijeti. Podsjetiću da je i do sada Skupština Crne Gore, usvajajući u dva navrata podrške učlanjenju naše države u Alijansu, već dala značajan doprinos našem brzom i efikasnom napretku u procesu NATO integracija. Današnji dan upisujemo u najsvjetliju istoriju Crne Gore, rame uz rame s 1. julom 1878. godine kada se na Berlinskom kongresu raspravljalo o međunarodnoj potvrdi nezavisnosti Crne Gore kao dvadeset sedme države toga vremena, sa 13. julom 1941.godine kada se Crna Gora svrstala u veliku antifašističku koaliciju koja je odbranila svjetsku civilizaciju, sa 21.majem 2006.godine kada je narod Crne Gore odlučio da obnovi državnost svoje otadžbine, otetu teškom nepravdom i prevarom, gotovo cio vijek ranije.

Danas sve te i mnoge druge svijetle datume iz naše istorije objedinjujemo u Odluci o pristupanju Crne Gore Sjeveroatlantskoj alijansi, društvu dvadeset osam država koje predstavljaju vodeću snagu i vrijednost modernoga svijeta. Koliko juče to je izgledalo nedostižno. Najmanja i najzaostaliya republika bivše Jugoslavije, opuštošena odjecima krvavih balkanskih ratova 90-tih godina prošlog vijeka, nevoljno uvučena u suludi rat Srbije sa NATO snagama oko Kosova, Crna Gora je imala sve šanse da ostane na začelju istorije u balkanskim stranputicama.

Desilo se upravo suprotno. Kada smo 2006.godine obnovili punu državnu samostalnost, jasno smo rekli da to činimo, između ostalog, i da bismo mogli da realizujemo dva spoljnopolička prioriteta čime ćemo najcjelishodnije zaštititi ključne, nacionalne, ekonomske i bezbjednosne interese - članstvo u NATO-u i Evropskoj uniji.

Poštovani poslanici,

Podsjetiću da su zvanični odnosi između Crne Gore i NATO-a počeli 29.novembra 2006.godine, svega šest mjeseci nakon referendumu o nezavisnosti. Tog dana Crna Gora je dobila poziv za članstvo u Partnerstvu za mir.

Podsjetiću i da je taj prvi i veliki korak uradila Vlada na čijem je čelu bio pokojni Željko Šturanović. Nakon vidljivo ostvarenog napretka, tri godine kasnije, u decembru 2009.godine dobili smo poziv za Akcioni plan za članstvo čime smo ušli u novu fazu odnosa sa Alijansom. Godine koje su slijedile iskoristili smo za jačanje dinamike reformi u sektoru odbrane i bezbjednosti, vladavini prava i jačanju podrške javnog mnjenja, što je sve rezultiralo pozivnim ishodom Ministarskog sastanka NATO-a 2.decembra 2015.godine, kada je Crnoj Gori upućen poziv u Alijansi. Taj istorijski korak, podsjetiću učinila je Vlada kojom je rukovodio lider obnove naše nezavisnosti Milo Đukanović.

U prethodnih 16 mjeseci okončane su sve složene procedure u 27 država članica NATO-a. Preostalo je da samo još u španskom senatu, a to će se desiti u narednih desetak dana, bude potvrđen Protokol o ratifikaciji.

Cilj donošenja ovog zakona u našem parlamentu je obezbjeđivanje posljednjeg uslova za punopravno članstvo Crne Gore. Nakon stupanja na snagu ovog zakona i nakon poziva generalnog sekretara Stoltenberga, dostavićemo svoj instrument potvrđivanja Sjeveroatlantskog ugovora Vladi Sjedinjenih Američkih Država koji je depozitar ovog ugovora. To će biti zvaničan datum stupanja Crne Gore u članstvo u NATO.

Uz zahvalnost svim državama Alijanse, kao i generalnom sekretaru i njegovom timu na podršci koju smo imali na brzom i efikasnoj ratifikaciji Protokola, želim jasno da saopštim:

Nije Crna Gora članstvom u društvu 28 vodećih zemalja svijeta dobila nešto što nije zaslužila. Nešto što joj ne pripada.

Vanredno je bio važan u tom pravcu naporan i predan i odlučan rad ove generacije

političara, posebno u posljednjih desetak godina. Ali, u širem kontekstu, istorijski posmatrano, za naše mjesto u društvu najrazvijenijih zaslužne su i sve one prethodne generacije naših ljudi boraca i ratnika, državnika i stvaralaca svih profila, sve one generacije, makar u prethodna dva vijeka, da ne idem dalje, koje su uvijek bile na pravoj strani istorije, koje su podnijele strašne žrtve u odbrani civilizacijskih tekovina u dva svjetska rata u prošlom vijeku i koje su ostale uskraćene od velikih sila za pravedno vrednovanje te žrtve.

Danas našim ulaskom u društvo povlašćenih ti računi stižu na pravednu naplatu. Zato je ovo prilika da se poklonimo sjenima svih crnogorskih heroja koji su ugradili sebe u temelje naše države, njenog opstanka i prosperiteta.

Uvaženi poslanici,

Članstvo Crne Gore u NATO je dugoročna garancija suvereniteta i teritorijalnog integriteta zemlje, bezbjednosti građana i preduslov za stabilan ekonomski napredak kojim se otvaraju i vrata članstva u Evropsku uniju. Vjerujemo da je to nacionalni interes i odgovor na pitanje kakav strateški pravac zemlja treba da zauzme da bi generacije koje dolaze živjele bolje.

Nije, dakle, riječ o biti ili ne biti za našu zemlju, riječ je o tome kakvu budućnost biramo za nas i generacije koje dolaze. Riječ je o tome da vjerujemo da je upravo ovo najbolji način za Crnu Goru i sve njene građane. Svjestan sam da su mnogobrojne koristi koje će Crna Gora imati od članstva u NATO mnogo puta pomenute i obrazlagane. Ipak, o njihovom suštinskom značaju nikada nije suvišno govoriti. Evroatlantske i evropske integracije predstavljaju stubove na koje počiva današnja Evropa. NATO i Evropska unija su bili i ostali garant stabilnosti, sigurnosti i saradnje među evropskim nacijama, kao i glavna osnova za mir, ekonomski i društveni prosperitet koji je Evropa ostvarila od Drugog svjetskog rata do danas.

Član 5 Sjeveroatlantskog ugovora jasno određuje da ugrožavanje bezbjednosti jedne članice ugrožava bezbjednost svih. NATO je stoga sistem kolektivne bezbjednosti koji, kroz konsenzualno donošenje odluka, omogućava svim članicama da zadrže nacionalne osobenosti i njeguju različitosti istovremeno štiteći zajedničke vrijednosti. To je organizacija u kojoj veliki i mali članovi osjećaju da su i strateški i nacionalni interesi zaštićeni.

Članstvo Crne Gore u NATO-u će biti dugoročna garancija našeg suvereniteta i teritorijalnog integriteta, bezbjednosti naše države i njenih građana. Članstvo predstavlja i ogroman podsticaj za dalji razvoj države, vjetar u leđa sprovođenju reformi na putu ka Evropskoj uniji i polaznu osnovu za jačanje trajne i održive stabilnosti naše zemlje, privrede i društva.

Stabilan i politički i društveni sistem omogućava povoljan ambijent za poslovanje i ubrzavanje ekonomskog razvoja i garantuje privlačenje stranih investicija.

Članstvo u NATO-u utiče i na međunarodni politički položaj Crne Gore. Naša zemlja postaje saveznica najrazvijenijih država svijeta i ravnopravan partner u donošenju važnih odluka koje se odnose ne samo na njenu, već i na regionalnu i globalnu bezbjednost. Za malu državu kao što je Crna Gora biti članica društva najvećih svjetskih demokratija i najrazvijenijih ekonomija najbolji je način za promociju sopstvenih interesa u regionalnim i globalnim pitanjima. Učešće u strukturama NATO-a će značajno ojačati kapacitete našeg odbrambenog i bezbjednosnog sistema. Pripadnici crnogorske vojske su već kroz učešće u misijama NATO-a, Evropske unije i Ujedinjenih nacija stekli ugled pouzdanih, profesionalnih i spremnih snaga, stojeći rame uz rame sa članicama i partnerima NATO-a. Crna Gora će nastaviti jačanje svojih odbrambenih i bezbjednosnih kapaciteta, rukovodiće se standardima NATO-a.

NATO nije samo zajednica bezbjednosti, već i zajednica vrijednosti, i to onih koje je Crna Gora kontinuirano baštinila i štitila: mira, stabilnosti, demokratije, ljudskih prava, vladavine prava i ekonomskog razvoja i prosperiteta. Te vrijednosti su kodifikovane upravo u početnim članovima Sjeveroatlantskog ugovora o kojem crnogorski parlament danas glasa. Zato je za našu zemlju priključenje Alijansi prirodni slijed događaja, civilizacijsko i iskonsko opredeljenje koje nema alternativu. Zajedno sa integracijom u Evropsku uniju ono predstavlja završnu dionicu na vašem putu u porodicu moderne demokratske Evrope.

Čvrsto sam ubijeden da se ta dva procesa ne mogu odvajati. Istorija i iskustvo naših bližih i daljih susjeda nas tome uče. Sve zemlje istočne i jugoistočne Evrope koje su danas dio evropske, prvo su postale članice evroatlantske porodice.

Članstvo u NATO-u znači dugoročno ispunjavanje kriterijuma koji su ključni za dinamiku u evropske integracije, posebno u kontekstu jačanja vladavine prava i borbe protiv organizovanog

kriminala i korupcije. Crna Gora u NATO-u predstavlja zamajac u procesu učlanjenja naše zemlje u Evropsku uniju.

Poštovani poslanici,

Duboko smo svjesni da ulazak u NATO znači i veliku odgovornost. Uvjeren sam da će naše članstvo u NATO imati snažan pozitivan efekat na zapadni Balkan, povoljno utičući na stabilizaciju prilika u regionu. Crna Gora je prepoznata kao zemlja koja promoviše regionalno povezivanje, saradnju i dobrosusjedske odnose. O tome najbolje govori i činjenica da je članstvo Crne Gore u NATO široko podržano u susjednim zemljama. Ona je snažno ohrabrenje svim regionalnim aspirantima da se reforme isplate, da politika otvorenih vrata NATO-a zapisana u članu 20 Sjeveroatlantskog ugovora ostaje validna i snažno prisutna te da države koje ispune potrebne kriterijume mogu računati na članstvo.

Evroatlantski i evropski integracioni procesi su ključ za trajnu transformaciju našeg regiona iz balkanskog bureta baruta u dio demokratske Evrope i oazu mira, stabilnosti i ekonomskog prosperiteta. Stoga će Crna Gora kao nova članica Alijanse snažno podržavati integracione napore zemalja zapadnog Balkana, upravo imajući u vidu činjenicu da je NATO zajednica konsenzusa u kojoj se ravnopavno, bez obzira na veličinu i položaj u međunarodnim odnosima, čuje glas svih. Kao zemlja koja je prošla kroz otvorena vrata NATO-a, držaćemo ta vrata i dalje otvorenim za sve one koji ispune uslove i žele da postanu članice.

Na samom kraju želim da uputim poruku i onim građanima Crne Gore koji iskreno vjeruju da su druge opcije umjesto članstva u NATO bile bolje za našu državu. Dakle, ne političkim manipulatorima koji veoma svjesno zloupotrebljavaju takva opredeljenja jednog broja naših sugrađana, prijatelja i komšija, i to zarad sebičnog političkog profita ili tuđih interesa.

Poštovani građani Crne Gore, poštovani protivnici našeg članstva u NATO, nemam iluziju da ću sa ovih nekoliko rečenica promijeniti vaš stav niti mi je to namjera. Osjećam, međutim, obavezu da kao predsjednik Vlade koja predlaže ovaj zakon, a čije će se posljedice odnositi jednako na sve građane Crne Gore saopštim sljedeće:

Članstvom u NATO Crna Gora obezbeđuje za svakog našeg građanina novu, veliku i jednaku šansu da svoj život učini sigurnijim i kvalitetnijim. Te benefite osjetićemo svi, veoma brzo i veoma vidljivo, bez obzira na naše političko ili bilo koje drugo opredeljenje. U ime prosperitetnije Crne Gore pozivam vas da krajnje racionalno, bez suvišnih emocija, okrenuti prema budućnosti, odgovorno prema sebi i prije svega svojoj djeci, uvažite argumentaciju za današnju odluku Skupštine.

Uvaženi poslanici, ovo je trenutak u kojem sa osjećajem duboke tuge i žaljenja podsjećam i na tragičan događaj od prije 18 godina, kada je u Murini poginulo šestoro naših ljudi tokom NATO bombardovanja. Sa pijetetom izgovaram danas njihova imena: Miroslav Knežević, Olivera Maksimović, Julijana Brudar, Vukić Vuletić, Manojlo Komatina i Milka Kočanović. Nećemo zaboraviti te nevine žrtve. Nećemo, takođe, zaboraviti ni da je Crna Gora tada, mimo svoje volje, bila uvučena u tragičan sukob Srbije sa NATO snagama, niti da je samo zahvaljujući vanrednim diplomatskim naporima tadašnjeg rukovodstva naša država izbjegla nesagledive posljedice. Upravo da nam se to više nikada ne bi dogodilo, da bismo o sudbini svoje države i svoga naroda mogli sami da odlučujemo, obnovili smo nezavisnost i pridružili se najmoćnijim silama današnjice.

Pozivam prisutne poslanike da donesu istorijsku odluku i podrže Predlog zakona o potvrđivanju Sjeveroatlantskog ugovora sa Protokolom uz Sjeveroatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske.

Neka je vječna Crna Gora.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 14:30:19)

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Pitam da li izvjestioci odbora žele riječ? Ne žele.

Sada dajem riječ poslanicima koji govore u ime klubova zastupljenih u parlamentu. Prvi se javio i ima riječ Obrad Mišo Stanišić.

Izvolite, poslaniče Stanišiću.

OBRAD MIŠO STANIŠIĆ (28.04.17 14:30:45)

Hvala vam, gospodine predsjedniče.

Predsjedniče države, predsjedniče Vlade sa članovima Vlade, visoki crnogorski državni zvaničnici, vaše ekselencije, kolegice i kolege, poštovani građani,

Veoma sam ponosan što imam priliku da danas pred crnogorskom javnošću govorim i odlučujem o jednom od najvećih demokratskih dostignuća naše države u njenoj milenijumskoj istoriji.

Posebno mi je zadovoljstvo što zajedno sa vama, uvažene kolegice i kolege, u ime građana koji nam dugi niz godina ukazuju povjerenje na izborima, imamo Ustavom zagaranovan mandat da donesemo istorijsku odluku o pristupanju Crne Gore u članstvo Sjevernoatlantskog saveza, zajednice najrazvijenijih i najorganizovanijih zemalja na svijetu. Naći se u tako odabranom društvu nije bilo ni malo lako, posebno državi koja se vratila sebi prije nepunih 11 godina. Način na koji smo došli do crnogorske nezavisnosti otvorio nam je puteve i omogućio da sa demokratskim svijetom razgovaramo i dogovaramo kako da budemo dio te elite. Problem nije bio u prihvatanju novog i demokratskog već u oslobađanju od starog, primitivnog i arhaičnog. To je i glavni razlog zašto danas svi predstavnici građana nijesu na prijestolnom Cetinju i u ovom visokom domu sa nama. Uvjeren sam, poštovani građani, da ovo o čemu mi sada debatujemo i odlučujemo će cijeliti, poštovati i biti nam zahvalni ne samo naši potomci, nego i potomci onih koji nijesu danas sa nama i ne misle kao mi.

U NATO ulazi cjelokupno crnogorsko društvo sa svim svojim kapacitetom, kvalitetima i nedostacima, a ne ulaze pojedinci i partije. Istina neki su više neki manje doprinosili, a ima i onih koji su nam na svakom koraku podmetali nogu kako bi nas na ovom istorijskom putu zaustavili. Način na koji su to radili naši politički oponenti je paradigma svega što je nedemokratsko, necivilizacijsko i antidržavno. Sa ponosom mogu da kažem da pripadam partiji koja je ovom nacionalnom i spoljopolitičkom visokom cilju prišla ozbiljno i odgovorno, prezentirajući kroz višegodišnju kampanju svojim biračima i svim građanima Crne Gore prednosti i privilegije članstva u NATO-u. Pojedini zagovornici ovih integracija se, što bi rekao naš narod -nijesu mnogo pretrgli u kampanji, iako su im usta bila puna evroatlantskih integracija. Ponekad se sticao utisak da su neki od njih bili za NATO prije nego što su se i rodili. Oni, što je opšte poznato, nijesu mnogo izlazili iz udobnih fotelja i kabineta i učestvovali u kampanji, ali zadnjih godina kada bi se rijetko i pojavili više su vodili kampanju protiv Demokratske partije socijalista nego što su zagovarali evroatlantske integracije. Politički dosljedno, nema šta.

Crna Gora je od početka uspostavljanja saradnje sa Alijansom, pristupanjem Partnerstvu za mir novembra 2006. godine, u kontinuitetu zavređivala i držala pažnju država članica, prije svega načinom komunikacije i otvorenom saradnjom o svim pitanjima kako bismo unaprijedili i ojačali demokratske kapacitete našeg društva. Od samog početka nam je bilo jasno da je to ulaznica za zajednicu vrijednosti koja u miru punih 68 godina razvija kapacitete, uvijek spremna da efikasno odgovori na izazove sa kojima se suočava. Zar nije uspjeh da je od 19.maja prošle godine kada je predsjednik Đukanović u Briselu potpisao Protokol o pristupanju, nije prošla ni godina dana, svih 28 članica završilo je ratifikacije pristupnog protokola od Islanda i ovih dana do Španije, na čemu smo im iskreno zahvalni?

NATO i Evropska unija dijele i štite iste vrijednosti i principe. Ispunjavanje kriterijuma za članstvo u Alijansu znači postizanje standarda potrebnih za članstvo u Evropskoj uniji, pogotovu u pogledu vladavine prava i borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije. Stoga je članstvo u NATO savez neodvojivo od evropskih integracija. To je put koji su ne slučajno prošli svi naši bliži i dalji susjedi. Nakon rušenja Berlinskog zida sve nove članice Evropske unije su prethodno postale članice NATO-a, njihova iskustva i pomoći su nam takođe bili dragocjeni. Jedina smo država koja od 1982. godine kroz politiku proširanja sama ulazi u NATO. To je znak priznanja i poštovanja prema zvaničnoj Crnoj Gori, bez obzira što su je neki domaći kvazi političari besprizorno panjkali zarad tuđih interesa i projekata. "Pticama ne možemo zabraniti da nam lete iznad glave, ali im možemo zabraniti da nam na glavi prave gnijezdo", reče jedan veliki borac za građanska prava iz XX vijeka.

Poštovani prijatelji, ono što moram istaći, uvjeren da dijelim i vaše mišljenje, da sistem kolektivne bezbjednosti, kakav baštini NATO je najbolji okvir za našu državu, posebno za efikasno i trajno čuvanje njenog suvereniteta i teritorijalnog integriteta.

Takođe, mislim da i za naše susjede, bivše republike ex Jugoslavije, to najbolji bezbjednosni okvir, ako ni zbog čega onda zbog toga da nam se istorija svakih 40 - 50 godina ne ponavlja. Naše članstvo u NATO će dodatno ojačati politički položaj zemlje, Crna Gora postaje saveznica najvećim svjetskim silama i partner u donošenju važnih odluka koje se odnose ne samo na njenu već regionalnu i globalnu bezbjednost i stabilnost. Zato u NATO ulazimo ne da bi ratovali već da nikad više na ovim prostorima ne bude rata i da sa tradicionalnim prijateljima i dalje nastavimo da razvijamo dobre i kvalitetne odnose, ali ne po svaku cijenu i nikad više na štetu naših nacionalnih interesa. Kao lideri i primjer dobre regionalne saradnje svima ćemo koji se na ovakav put odluče pružiti bezrezervnu iskrenu podršku.

Na samom kraju moram istaći da odlukom koju ćemo danas donijeti čuvamo tekovine stečene 21.maja 2006.godine i razbijamo sve iluzije onima koji Crnu Goru vide u nekim tuđim i velikodržavnim projektima, a znamo dobro kako su nas skupo koštali u prethodnom vijeku.

Poštovani građani, uvažena gospodo, dragi prijatelji, naša današnja odluka je tvrdi pečat na kome piše "da je vječna Crna Gora". Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 14:37:49)

Hvala, poslaniče Stanišiću.

Sada dajem riječ predstavniku Kluba Bošnjačka stranka, "Albanci odlučno" i Hrvatska građanska inicijativa poslaniku Ervinu Ibrahimoviću. Izvolite.

Tražite proceduralnu intervenciju?

Dao sam riječ, imate nešto tu proceduralno da reagujete? Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (28.04.17 14:38:01)

Znam da ne brojimo isto, ali Klub poslanika SDP-a je veći od Bošnjačke stranke.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 14:38:35)

Ja sam rekao da ne govori u ime Bošnjačke stranke, nego u ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke, Albanci odlučno i Hrvatske građanske inicijative.

Hoćete još jednom? Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (28.04.17 14:38:49)

Pa hoću, naravno.

Od kada postoji ovaj parlament znalo se ko ima svoj klub od jedne partije da je veći od kluba od dvije partije koje su izlazili odvojeno na izborima. Prema tome, to je uvijek bilo tako, ali nije ništa kao što je bilo.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 14:39:19)

Vi ste, poslaniče Krivokapiću, jedan stvarno neiscrpan izvor mogućnosti da vam se priča o perfidnosti političkoj, i kako god hoćete. Ali ako Vi insistirate u tih četiri, samo izvolite i uzmite riječ. Nama je drago da se neko pojavio makar trenutno u parlamentu. Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (28.04.17 14:39:47)

Nemate ništa protiv?

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (28.04.17 14:39:50)

Interes države prije svega, normalno daću prednost Klubu SDP-a.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 14:39:55)

Hvala Vam, vrlo korektno od vas, naravno, to sam i očekivao, poslaniče Ibrahimoviću. Shvatio sam u ime Kluba poslanika Socijaldemokratske partije poslanik Ranko Krivokapić. Izvolite, poslaniče Krivokapiću.

RANKO KRIVOKAPIĆ (28.04.17 14:40:13)

Dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

Ovakvi trenuci treba da ujedine svaku zemlju. Naravno, kada je ta zemlja zasnovana na vrijednostima koje čine trajnost, koji nijesu parcijalnost, pogotovo kad nijesu potpuna odvojenost jednog dijela države od drugog dijela države. Ali i u takvim trenucima, već je prošlo godinu i po dana od kada smo dobili poziv, moramo biti iznad prolaznosti jednog skupa ili jedne skupine ljudi. Moramo gledati da te odluke obavezuju generacije, kakva god bila trenutna generacija i kakva god bila odluka u svom pravnom, političkom i ostalim elementima. Prilika je da se istaknu, zbog drugih manje zbog nas, ili zbog nas koji to ne znamo, posebnosti Crne Gore, posebnosti NATO-a, posebnosti koje čine vrijednost Crne Gore i posebnosti kojih Crna Gora svakako neće se ni ponositi, nego će biti teret za budućnost, breme za budućnost, oni koji imaju oštri rečnik rekli bi sramota za budućnost.

Treba reći da je Crna Gora posebna, iako mala, posebna. Nije dobro kada je mala zemlja na raskršću civilizacija. Tu su se susreli i islam i hrišćanstvo, razdvojilo se hrišćanstvo na svoja dva dijela, i Crna Gora kao i svaka mala zemlja imala je od tih susreta i razdavajanja nekad prijetnju, a nekad korist. Ono što smo naučili našim trajanjem da od toga napravimo korist za naše građane i vrijednost više. Ustala je Crna Gora da spoji svoje istoke, i Konstantinopolj i Istambul. I to je najbolje uradila u antifašističkoj borbi i, nadali smo se, 21.maja 2006.godine, da spoji ta svoja kulturna dobra, tu svoju civilizacijsku moć i da iz toga napravi datost više za NATO u koji ulazimo. Velika je pobjeda vrijednosti NATO-a i Crne Gore kad uspijeva da spoji te različitosti. Mi više nego išta drugo u NATO unosimo vrijednosti, harmoniju koja je trajala, koju je posebno obnovila ona Crna Gora od 1941. a ova je na razne načine pokušavala da je previše ne uništi, uništavala je ratovima, uništavala je ćeranjima, ali je uspjela da se vrati makar na neke početke koje je naslijedila. I ta posebnost Crne Gore vrijednost više. Naravno, država koja ima samo jednu partiju u svom parlamentu koja je od početka do kraja za prave vrijednosti je u ozbiljnom problemu. Samo jedna partija i danas je uspjela da baštini dobro od početka do kraja, i to je najveća pobjeda u politici. Kada naši progonitelji, kada antiratni neprijatelji prihvate vaše vrijednosti to je prilika da pobjeda bude potpuno u politici, nema veće pobjede u politici. Socijaldemokratska partija Crne Gore je to uspjela od svojih progonitelja, od ratnih avanturista uspjela je da dovede Crnu Goru do toga do poslušnih glasnogovornjivih NATO zagovornika. I to je pobjeda takođe jedne male zemlje da može da se mijenja u istom periodu, ista generacija i na jednoj i na drugoj strani. Ali, iznad svega ovo je i trenutak da zahvalimo NATO-u, NATO-u koji je sačuvao mir u Evropi duže nego ikada, 70 godina. Ne postoji nijedna vojno politička organizacija koja je uspjela 70 godina da sačuva mir i stabilnost u toj burnoj istoriji Evrope, a iznad svega vratila je mir na Balkan. Raščerala je naše ratne huškačke, naše ratne vođe, uvela ih u red i vratila mir na Balkan. I to je najveće dobro što je NATO donio na Balkan. Pored toga, što je uspio da te vrijednosti nametne i onima protiv kojih su od njih ratovali. I to je ona jedinstvenost i posebnost o kojoj danas treba reći, ali

ima jedinstvenosti i posebnosti koje su samo vezane za Crnu Goru i NATO u relaciji. Ne postoji slučaj da je NATO vlast protiv kojeg je ratovao, čiji je rat za mir pobijedio, i politički i personalno iste ljude imao i kao protivnike i kao one koji sada su zagovornici NATO-a i oni koji glasaju za članstvo u NATO, to je jedinstvenost. Jedino je to naša vlast uspjela, jedinstvenost male zemlje, historijske okolnosti, jedinstvenost koja je za primjer. Ne postoji članica NATO-a u kojoj Berlinski zid još nije pao, ne postoji ni Evropska zemlja u kojoj Berlinski zid nije pao u kojoj se vlast nikad nije mijenjala na demokratskim izborima. Ali, to je posebnost koja je teret i koja će se promijeniti. Naravno, uz tu posebnost treba biti svjestan, od godinu i po dana od kako smo dobili poziv Crna Gora je ušla u sistemsku krizu i bezbjednosnu i ekonomsku, još dublju, a stalno je bila trajuća, i političku krizu. Nijedna zemlja nije u periodu od poziva do ratifikacije imala takav korak unazad, takvo propadanje, takvo nazadavanje. To je priroda političkih snaga koje su podržavale NATO iz nužde ne iz vjere, koji su u NATO ućerani, a ne koji su prema NATO-u išli. I treba priznati, ako smo morali ćutati da bismo naša lica napravili ljepšim i svih ovih godina, sad treba reći da smo mi od toga što smo imali napravili članstvo u NATO-u. Nije se moglo bolje, ali dolazi vrijeme da NATO iskoristimo za socijalnu koheziju i za vladavinu prava, i to je glavna vrijednost koju će građani dobiti od članstva Crne Gore u NATO. Članstva koje treba da nas učini boljima. Ako se od ratnika sa Dubrovnika moglo doći do NATO zagovornika nadamo se da će i od kršitelja zakona se moći doći do vladavine prava. Bilo bi dobro da svi zajedno, a to nismo uradili, ako već nabrajamo žrtve NATO-a, oni koji su doprinijeli da imamo žrtve na Dubrovniku pročitaju svih 167 koji su na Dubrovniku pali. Njih nije NATO poslao tamo i nije NATO kriv za njihove gubitke života. Za njih treba da se izvinu oni koji su ih tamo poslali. 167 pa još koja hiljada plus. Ali treba znati da je NATO šansa za novu Crnu Goru - Crnu Goru koju neće graditi oni koji su rušili. Jedino je Crna Gora mogla da ima referendum protiv svoje nezavisnosti da bi mogla biti saveznik protiv NATO-a. Sve je to za one koji će temeljitije napisati te tri decenije sunovrata i vraćanja Crne Gore. I kao poruka da ovo nije odluka protiv bilo koga u Crnoj Gori, odluka za punopravno članstvo Crne Gore u NATO je za sve građane Crne Gore. Oni koji još misle da mogu da mijenjaju tok istorije, vraćajući unazad Crnu Goru neće moći. Crna Gora je trajno, vječno je prekrupna riječ za međunarodne asocijacije, vječno je rezervisana za Crnu Goru, ali Crna Gora je ta koja bi trebala da okupi oko te vrijednosti NATO-a cijelu Crnu Goru. To nije pitanje partije i odbrane vlasti, to je pitanje posvećenosti vrijednostima. Jer, ko nije superioran u vrijednostima taj ne može biti superioran u snazi. Imali smo mi puno snage i partiju snage u Crnoj Gori, ali vrijednosti nije nikad imala. Zato ne može biti superioran ni u vremenu.

Crna Gora je sada trajno i u vremenu i u prostoru, što će reći granicom sigurna zemlja. Zatvorila se linija Mediterana. Crna Gora je dostojna da ispuni svoje obaveze u Alijansi, dostojna da vrijednostima, prije svega, koje će baštiniti pomogne da to što je more neizvjesnosti postane more mira. Nalazimo se u vremenu punom neizvjesnosti. Veliki ponovo misle da imaju pravo na male. Krimski slučaj je najbolja poruka tome. Dok je vremena biće izazova, posebno za male. Sloboda nema cijenu, ali za male je uvijek ta cijena bila najveća. Uvjeren sam da sad u NATO-u Crna Gora će moći da brani slobodu i u cjelini donese trajan mir svojim građanima.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 14:49:17)

Hvala Vama, poslaniče Krivokapiću.

Idemo dalje. Izvinjavam se još jednom, poslaniče Ibrahimoviću, izvolite imate riječ.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (28.04.17 14:49:23)

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine Brajoviću.

Poštovani predsjedniče države Vujanoviću, poštovani premijeru Markoviću, poštovani predstavnici izvršne, sudske i zakonodavne vlasti, poštovani predsjedniče Bogdanoviću, uvaženi predstavnici diplomatskog kora, poštovani građani, draga dijasporo,

Danas sa ovog prijestonog mjesta, sa ovog visokog doma imam izuzetnu čast i

zadovoljstvo da se obratim našim građanima, visokim zvanicama, našoj dijaspori, na dan kada Crna Gora, poslije 10 godina, nastavlja pravljenje svijetle istorije.

Poštovani građani, punopravno članstvo Crne Gore u NATO, ne poklanja nam niko ništa, nećemo ništa tuđe, ne izazivamo sukobe, konflikte, naprotiv pozivamo na saradnju, pozivamo na saradnju ne samo članice NATO-a, pozivamo sve države regiona i šire. Šaljemo signal da je država Crna Gora usvojila demokratske standarde da bude članica najrazvijenih zemalja današnjice. Šaljemo signal da smo stvorili Crnoj Gori benefite političke, ekonomske, bezbjednosne.

Poštovani građani, punopravnim članstvom Crne Gore u NATO, zaokružujemo nacionalnu i bezbjednosnu sigurnost naše države i time preventivno djelujemo na sve potencijalne izazove koji sriječü današnja moderna društva.

Takođe, šaljemo pozitivne signale potencijalnim investitorima da ulažu u Crnu Goru, čime ćemo povećati ekonomski standard naših građana. Šaljemo signale širenja demokratije i kulture državljana Crne Gore. Razvićemo turizam, nastaviti da razvijamo turizam, kako planinski tako i primorski. Kao što znamo, turizam je jedan od osnovnih grana razvoja Crne Gore i očekujemo da time smanjimo razlike između sjevera i ostalog dijela Crne Gore.

Dragi građani, danas sigurno ne bismo mogli pričati o ovome da visoki zvaničnici iz NATO saveza nisu prepoznali kvalitet i potencijal naše države i široko otvorili vrata najmoćnijeg saveza današnjice, a time smo obezbijedili u svakom vidu sigurnost naših građana. Da građani Crne Gore nisu poslušali svoje političke elite 2006. da krenu u jednu od najčasnih dužnosti što jedan čovjek može imati, da krenu u obnovu nezavisnosti Crne Gore, danas ne bismo možda pričali o punopravnom članstvu Crne Gore u NATO.

Poštovani građani, u 2006. godini svi narodi Crne Gore su krenuli za jednom idejom, idejom tolerancije, idejom mira, idejom suživota, idejom kakva je Crna Gora bila i vjekovna, Crna Gora multikonfesionalna, multivjerska.

Poštovani građani, danas sa ovog mjesta, dozvolite mi da sa velikom čašču podsjetim na izjavu lidera Bošnjačke stranke Rafeta Husovića koji je 2006. pozvao Bošnjake da se u što većem broju odazovu i da glasaju za nezavisnu Crnu Goru, i ono, ne manje važno, da je vrijeme da Bošnjaci raspakuju svoje kofere.

Dragi građani, punopravno članstvo u NATO organizaciju zaokružuje ovaj proces. Kao što je rekao Vinston Čerčil "istorija se ponavlja" ali svako ponavljanje košta.

Molim danas sve građane Crne Gore, sve roditelje da razmislimo, da ne dozvolimo da naši najdraži, naša djeca, naše komšije zbog nećijih avantura, hegemonističkih ambicija ponovo dožive stradanja kakva su imali bošnjački narod i ostale manjine u Crnoj Gori. Zato za Bošnjačku stranku nema alternative. NATO je potreban Crnoj Gori, NATO je potreban regionu.

Dragi građani, moram reći da danas članstvom u NATO ili glasanjem za članstvo u NATO mi ne prkosimo Rusiji, ne prkosimo onima koji nisu za NATO, već samo radimo ono što ozbiljan domaćin, ozbiljna država radi, štitimo svoje spoljno-političke interese. Nadamo se da će Rusija to prepoznati, da će i naši građani to prepoznati i u skorom vremenu ponovo nastaviti da gajimo tradicionalno dobre prijateljske odnose između dvije države.

Na samom kraju dozvolite mi još jednom da potvrdim, punopravno članstvo Crne Gore u NATO nema alternativu za Bošnjačku stranku i zato će poslanici Bošnjačke stranke glasati za ovaj zakon.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 14:55:17)

Hvala vama, poslaniče Ibrahimoviću.

U ime Kluba Socijaldemokrata i Liberalne partije poslanik Vujica Lazović. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ (28.04.17 14:55:28)

Poštovani predsjedniče, uvažene dame i gospodo poslanici, cijenjeni gosti, poštovani

članovi diplomatskog kora,

Znate, u parlamentarnom životu imate redovne, regularne sjednice, imate sjednice od posebnog značaja. Doduše, mi u Crnoj Gori smo skloni da potežemo velike i krupne riječi i da u svojoj umišljenosti ponekad sebe proglašavamo istorijskim ličnostima i osobama od posebnog značaja. Isto tako želimo svemu da pridamo posebnu istorijsku konotaciju govoreći o istorijskim trenucima, istorijskom činu, istorijskoj odluci i tako dalje. Ipak, ova današnja sjednica jeste istorijska u punom smislu značenja te riječi. Istorijska jer se Crna Gora konačno po prvi put, rekao bih i uspješno, vraća tamo gdje joj je civilizacijsko mjesto, a to mjesto je u zajednici zemalja evropskih i zapadnih standarda.

Dozvolite mi da saopštim da ova generacija crnogorske političke elite osim obnove nezavisnosti i učlanjenja Crne Gore u NATO ništa drugo da nije uradila zaslužila je svoje počasno mjesto u istoriji Crne Gore. Uradilo se i dosta toga, podsjetiću, u zadnjih deset godina od obnove nezavisnosti mi smo udvostručili domaći bruto proizvod, uz konstantan rast stranih direktnih investicija, unaprijeđena je saobraćajna infrastruktura, izgrađeni moderni rizorti, udvostručene su plate, penzije i ostala primanja. Takođe, napravili smo ogroman iskorak u procesu evropskih integracija otvarajući 26 poglavlja. Sve je to urađeno uz očuvanje stabilnosti i mira, što nije bilo lako u jednoj balkanskoj maloj zemlji sa svim nasleđima koja ona nosi. Dakle, to su rezultati, i pored svih problema koje imamo, vrijedi pažnje i vrijedi poštovanja.

Zato, dragi prijatelji, da tako kažem, danas ovdje u ovom svečanom trenutku svi mi koji smo se zalagali za sjeveroatlantske integracije možemo biti ponosni. Mogao bih sad da istaknem priču o Socijaldemokratama Crne Gore, o tome kako smo mi do prvog dana bili za sjeveroatlantske integracije, da pričamo o tome kako smo od svoje rane političke karijere, ranih 90-tih bili za NATO integracije, a bili smo istrajni, bili i ostali na tom putu. Nijesmo se zadnjih godina povodili raznoraznim kalkulantskim interesima i drugim političkim ciljevima u funkciji pravljena kolaboracije i koalicije sa anti NATO snagama i ozbiljno dovodili u pitanje stabilnost Crne Gore i njen NATO put. Ne. Znali smo šta su prioriteti i tome smo se prioritetu istrajno posvetili do kraja. Zato je sigurno da ćemo danas glasati za ovaj zakon. Dakle, da za ovaj zakon, jer učlanjenjem Crna Gora u NATO ne prijete nikome, naprotiv, mi ćemo samo sa ovime povećati stabilnost regiona. Da za NATO, jer je NATO u interesu građana Crne Gore, jer je interes građana Crne Gore demokratija i ekonomski razvoj.

Dakle, želim da saopštim da mi u ovom svijetu imamo situaciju da je moderna civilizacija i društvo, da tako kažem, oaza ljubavi, mira i prijateljstva, možda nam ne bi trebao NATO, ali kao što svi znamo danas je u svijetu dosta tenzija, lokalnih i globalnih prijetnji. Mi na Balkanu to naročito znamo, a tragična iskustva iz 90-tih surovo opominju. Čak zadnjih decenija vidimo da i neka društva, koliko god da su demokratska, izuzetno su ranjiva ukoliko ne postoji jedan stabilni bezbjednosni okvir. U tom smislu, punog srca, da za NATO, jer će NATO obezbijediti stabilno bezbjednosno okruženje za razvoj demokratije i za ekonomski rast i napredak Crne Gore.

Takođe, postavlja se pitanje imamo li izbora? Ako možete da birate onda izaberite najbolje društvo. Ovim činom Crna Gora ulazi u zajednicu najboljih, najrazvijenijih, najmoćnijih, najbogatijih i najdemokratskijih zemalja današnje civilizacije. Šta je alternativa? Da Crna Gora bude izopštena i da ostane zanesena svojim istorijskim zabludama, da luta po bespućima Balkana. Dakle, da za NATO i u onom najdirektnijem bezbjednosnom smislu, o čemu je govorio i uvaženi predsjednik Vlade, spominjući solidarnost i pomoć u odbrani i spominjući član 5 Vašingtonskog sporazuma. Dakle, da za NATO i zbog evropskih integracija, jer su to dva procesa koja su međusobno kompatibilna i povezana.

Želim da saopštim u Crnoj Gori svi oni koji su iskreno za evropske integracije kada je Crna Gora u pitanju trebalo bi da budu i za NATO integracije. Da za NATO kao stratešku vrijednost, ali svakako i obavezu u demokratskom, u ekonomskom, u političkom i bezbjednosnom smislu. Dakle, učlanjenjem u ovu zajednicu Crna Gora dobija šansu, i to je za nas veliki iskorak i pretpostavka, ali svakako mislim da smo svjesni da nam niko sa strane ne može donijeti ekonomski razvoj i da nam niko ne može ugraditi demokratiju ako je sami ne stvorimo. Ovim današnjim činom Crna Gora pokazuje da je maksimalno posvećena tom putu. Zahvaljujem.

Hvala, poslaniče Lazoviću.
Riječ ima poslanik Miodrag Radunović. Izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ (28.04.17 15:01:40)

Poštovani predsjedniče Skupštine, predsjedniče države, predsjedniče Vlade, članovi Vlade, visoke zvanice ovog doma, ekscelencije, kolege poslanici, mediji, poštovani građani,

Savremena Crna Gora je obnavljanjem državnosti na miran, demokratski način potvrdila da je dio evropske civilizacije i velike porodice evroatlantskih naroda. Deklaracijom o nezavisnosti od 03.juna 2006.godine Crna Gora je jasno izrazila posvećenost evroatlantskim integracijama kao jednom od najvažnijih nacionalnih prioriteta. Evo prilike da nakon samo 11 godina od obnavljanja državne nezavisnosti napravimo prvi veliki korak. Za mjesec dana Crna Gora biće punopravna članica NATO-a. Člansko u Alijansi je dugoročna garancija suvereniteta, teritorijalnog integriteta zemlje, bezbjednosti građana, države i preduslov je stabilnog ekonomskog razvoja, napretka i mira. Evropske i evroatlantske integracije su komplementarni procesi. NATO je savez država koje baštine vrijednosti demokratije, ljudskih prava, građanskih sloboda i mira i zato Crna Gora teži i biće član ovog saveza.

Nije ovo došlo Crnoj Gori preko noći. Crna Gora je sprovodila i sprovodi političke reforme, primjenjuje demokratske standarde, izgrađuje demokratsko društvo, imamo i narastanje efikasnosti pravne države. Crna Gora je zaslužila mjesto u porodici najrazvijenijih zemalja svijeta i smatram da je to potvrda kapaciteta i kredibiliteta Crne Gore. Mogu reći da je Crna Gora danas na braniku evropske demokratije i evropskih sloboda. Crna Gora je faktor stabilnosti u vlastitom okruženju kao aktivni i dokazani promoter regionalne saradnje, dobrosusjedskih odnosa, povjerenja i mira na zapadnom Balkanu što je suštinski važno za ostvarenje vizije mirne, cjelovite i jedinstvene Evrope.

Nijedna država se ne može samostalno izboriti sa bezbjednosnim izazovima. Iskustva malih država nas uče da je kolektivna odbrana najbolji odgovor na brojne bezbjednosne prijetnje. Ono što uglavnom prati NATO su pitanja bezbjednosti vojnih operacija, ali ne zaboravimo, NATO ima i značajnu civilnu komponentu i razvijen sistem brzog i efikasnog odgovora za saniranje posljedica prirodnih katastrofa. Obaveza svake države je da razvije i izgrađuje sopstvene kapacitete, da se u zaštiti građana prvenstveno oslanja na njih. Međutim, destruktivna moć katastrofa je nekad takvog intenziteta da i ekonomski jače države ne mogu se same izboriti sa tim već traže međunarodnu pomoć, jer prirodne katastrofe ne poznaju granice.

Crna Gora već ima pozitivna iskustva sa pomoći od strane NATO tokom vanredne situacije februara 2012.godine kada su bili angažovani po jedan helikopter iz sastava oružanih strana Grčke, Slovenije, Hrvatske, dok su Sjedinjene Američke Države uputile dva helikoptera za medicinsku evakuaciju i transport tereta. Sjetimo se njihove uloge u pružanju pomoći, izvlačenju ugroženih po planinskim bespućima sjeverne Crne Gore i poplavljenim područjima u srednjoj regiji. Tada se pokazalo da biti dio velike porodice je privilegija države članice. Vidjeli smo i kako izgleda sanitetski avio transport dobijen od NATO-a pri evakuaciji povrijeđenih rumunskih građana iz saobraćajnog udesa kad su se vraćali u svoju državu. Avion je opremljen kao najsavremenija jedinica intenzivnog liječenja u najmoderijnijoj bolnici.

Kroz NATO program nauka za mir i bezbjednost, Crna Gora je dobila dva granta vrijedna 1,2 miliona eura i kroz dostupne programe inovacije putem razmjene znanja, edukacijom Crna Gora jača svoje sopstvene kapacitete.

Crna Gora kao članica Alijanse obezbijediće svojim građanima primjenu najviših standarda za prevenciju civilnih katastrofa i saniranju njihovih eventualnih posledica. Pomoć u takvim situacijama nalazi se visoko na listi prioriteta NATO-a. A što je najvažnije, kada ste član NATO-a skraćuje se vrijeme odlučujuće za spašavanje života pri donošenju odluka o slanju specijalnih timova i svih vrsta pomoći. Nažalost, brutalna opstrukcija od strane političko interesnih struktura u produženom trajanju i danas se demonstrira ispred ovog parlamenta kao finale svih događaja u prethodnom periodu.

Različita mišljenja su temelj demokratije, ali do sada primijenjeni, dijelom osujećeni,

repertoar metoda destrukcije prevazilazi čak i najbolji scenario. Isti centri moći, s istim ciljevima, žal za rezultatima referenduma iz maja 2006. godine. Valjda ne mogu oprostiti građanima što su glasali o vraćanju nezavisnosti Crne Gore. Dakle, koriste iste poluge, iste izvođače radova, političke stranke, nevladine organizacije, pojedine medije, u okviru naše zajedničke Crne Gore i uz pomoć treće strane žele da obesmisle sve civilizacijske vrijednosti, da izazovu paralizu funkcionisanja državnih institucija, da pokažu da Crna Gora nije zrela za Evropsku uniju i za NATO. Ono što ne uspijevaju na redovnim izborima pokušavaju vaninstitucionalno da dovedu do rušenja demokratski izabrane vlasti u Crnoj Gori. Država je pokazala da ima kapaciteta da odgovori izazovima u oblasti bezbjednosti, kredibilnost institucija je očuvana, pravna država funkcionije.

Danas je istorijski dan za Crnu Goru. Usvojićemo zakon o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokol uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske i vrlo brzo postati 29. članica NATO-a. Očekujem da političke tenzije budu manjeg intenziteta, da se relaksiraju unutrašnji odnosi u Crnoj Gori. Pozivam i one koji ne misle kao mi na dijalog, jer dijalog je temelj demokratije. Ovoj generaciji građana Crne Gore istorija je dala šansu da obnovi državu, a time i obavezu da se ta vrijednost dugoročno čuva, potvrdi i nepovratno obezbijedi upravo u okviru NATO-a.

Ulaskom u NATO neutralisaćemo iluzije onih koji se još nadaju da mogu poništiti crnogorsku nezavisnost. Sto godina nam je trebalo da vratimo državnost Crnoj Gori. Nikada više se ne smije dozvoliti da neko drugi odlučuje o Crnoj Gori van Crne Gore. To je obaveza i svih budućih generacija, a kao dio NATO-a i Evropske unije zadatak će biti mnogo lakši. Upravo ovo što smo danas uradili je garant vječitog trajanja Crne Gore.

Neka je vječna Crna Gora. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 15:08:42)

Hvala, poslaniče Radunoviću.

Riječ ima poslanik Genci Nimanbegu, potpredsjednik Skupštine, a neka se pripremi Andrija Popović.

GENCI NIMANBEGU (28.04.17 15:08:49)

Imam posebnu čast da vam se mogu obratiti ispred koalicije "Albanci odlučno".

Poštovani,

Put društva ka demokratiji je dug i s puno izazova. Ti izazovi često dovode do odluka koje dijele društvo. Donošenje odluka nije jednostavno i treba političke zrelosti i političke hrabrosti u njihovom donošenju. Stoga, moram sve u Crnoj Gori pitati koliko je vremena trebalo zadnjih 25 godina da dođemo do ovog položaja?

Društvo u Crnoj Gori danas je naizgled podijeljeno oko ovog pitanja, oko učlanjenja Crne Gore u NATO, ali ta podjela je prolazna. Mi znamo i potpuno smo ubijedeni da je članstvo Crne Gore najbolja garancija da u društvu najrazvijenijih, najdemokratskijih država u svijetu, da se čuvaju najvažnije vrijednosti, mir i sigurnost, integritet i suverenost, jačanje vladavine prava i demokratije, zaštita ljudskih prava, kako pojedinca tako i kolektivnih prava, zaštita manjinskih prava, jačanje kvaliteta života svakog pojedinca, kao i kolektivna odbrana svake države ovog saveza. To su sigurno ciljevi svih građana.

Za albanske političke partije ovo je cilj od samog osnivanja, sve naše političke partije u koaliciji FORCA, Demokratska unija Albanaca, Albanska nacionalna alternativa, za programsku odrednicu ima pristupanje NATO savezu, što samo potvrđuje da su naši ciljevi i demokratski i vizionarski.

Legitimitet donošenja ove odluke je neupitan jer je to dio demokratske procedure koja je potvrđena i prisustvom diplomatskog kora na ovoj sjednici i pozivima svih međunarodnih adresa da ili ste za NATO ili niste. Ispred albanskog naroda moram reći da moji sunarodnici čuvaju

ponosno epitet društva koje je na zapadnom Balkanu najviše prozapadno orijentirano i prema SAD-u, Evropskoj uniji i NATO-u.

Ovaj današnji čin potvrđivanja Sjevernoatlantskog ugovora ocjenjujemo kao istorijski čin, ali ispunjenje naših današnjih snova o pripadanju porodici naroda i to najnaprednijih i najrazvijenijih.

Na kraju, poslije ovog važnog čina, želim da nastavimo s još jačim i snažnijim koracima prema još jednom važnom strateškom cilju, ispunjavanju uslova koje pred nama predstavlja put učlanjenja u Evropsku uniju.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 15:12:27)

Hvala, poslaniče Nimanbegu.

Riječ ima poslanik Andrija Popović, a neka se pripremi poslanik Adrijan Vuksanović.

ANDRIJA POPOVIĆ (28.04.17 15:12:38)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predsjedniče i članovi Vlade, dragi gosti,

Sličnih veličanstvenih dana kao što je današnji bilo je u našoj istoriji. Crna Gora, njeni građani i građanke uvijek su nastojali i ulagali najsnažnije napore da budu ravnopravni saputnici mnogo većim i moćnijim saveznicima kroz vrijeme.

U ovom trenutku koji će ostati istorijska prekretnica vrijedna pažnje pokoljenja, vrijedi se podsjetiti svih onih događaja koji su nas dovede doveli, svih koji su sebe i svoje djelo ugradili u temelje na kojima danas stoji još stabilnija država i društvo. Od Tuđemilske bitke 1042. godine koja je utemeljila prvu državu na ovim prostorima, dukljanskog kraljevstva, kroz viševjekovno vladanje dinastije Petrović Njegoš naučili smo da se nosimo s usudom koji znači sloboda. Nikad je više nijesmo htjeli i umjeli ispuštiti. Krusi, Martinići, Grahovac, Vučiji Do, Mojkovac, Božićni ustanak, Sutjeska, Neretva, sjene predaka koje počivaju na njima nepokolebljivi su svjedoci kroz vrijeme takve naše misije i vizije za daleka neka pokoljenja.

Raduje me i srećan sam što danas Crna Gora, nakon ranijih decenija lutanja i stranputica, ima jasnu spoljno političku misiju i odredila je jasan međunarodni put i položaj našeg naroda. Takva politika jeste najprirodniji kontinuitet Crne Gore od uspostavljanja njene moderne državnosti na Berlinskom kongresu 1878. godine, te kontinuitet onoga što simboliše antifašizam i julski ustanak 1941. i konačno veličanstveni majski referendum 2006. godine.

S ponosom ističem da su crnogorski liberali bili najznačajnija politička snaga koja je obilježila kraj prošlog vijeka, svetionik i putokaz Crnoj Gori, da se vrati sa stranputice na kojoj je bila posljednje decenije prošlog vijeka. Snaga i ispravnost liberalnih ideja utemeljile su put državi na kojem se Crna Gora danas nalazi. Crna Gora nikad u svojem istorijskom postojanju nije bila neutralna država već jasno opredijeljena u saradnji sa svojim zapadnim saveznicima. Podsjetiću i na važan događaj 1918. godine kada nam je odlukama nelegalne tzv. Podgoričke skupštine oteta sloboda, država, crkva, svrgnuta dinastija Petrović Njegoš, a Crna Gora zalutala u mračna vremena bratoubilaštvo i potiranje same sebe i svoje slavne tradicije.

Danas u ovom visokom domu, na prijestonici Cetinje odakle su krećale sve crnogorske pobjede, na vjerovatno najznačajnijoj sjednici od osnivanja crnogorskog parlamenta 1905. godine, nastavljamo da kreiramo najbolju perspektivu budućnosti za građane i buduće generacije. Odluke koje smo zajedno donijeli na referendumu 2006. godine sa 55,5% glasova, današnjim činom, dobiće konačnu ovjeru i to sa još većom podrškom 46 narodnih predstavnika pozicije i dijela opozicije će vjerujem danas podržati dalji put Crne Gore u reformi stabilnost što je pokazatelj da naše društvo razumno i racionalno odlučuje u najboljem interesu svoje sigurne budućnosti.

Važno je naglasiti da smo kao država još 3. juna 2006. usvojenom Deklaracijom nezavisne Republike Crne Gore, potom 29. novembra 2006. početkom pregovaračkog procesa za ulazak u NATO, kao i 2007. godine Ustavom Crne Gore koji je dvotrećinskom većinom poslanika usvojen u ovoj skupštini, čvrsto trasirali evroatlantski NATO put. Vjerujem da danas svi zajedno moramo biti

ponosni što smo za samo jednu deceniju ostvarili zacrtane ključne ciljeve obnovljene države. Za to smo zaslužni svi jednako i civilni sektor, i opozicija, i vladajuće strukture, i stručna javnost, posebno građani Crne Gore koji su davali podršku takvom opredjeljenju kroz četiri parlamentarna izborna ciklusa: septembar 2006, mart 2009, oktobar 2012. i oktobar 2016. Ustav Crne Gore u članu 15 jasno propisuje da Crna Gora odlukom Skupštine može slobodno pristupiti međunarodnim organizacijama i savezima, pa prema tome i sjeveroatlantskoj NATO alijansi, koja odluke donosi konsenzusom svih članica. Crna Gora na ovaj način ne gubi bilo koji dio svog suvereniteta već ga jača.

Iskreno sam uvjeren da većina građana želi mir i dobro svojoj zemlji kojoj god politici pripadali. Zato današnji čin jeste i mora biti čin pomirenja i stvaranja nove i zdravije atmosfere u društvu. Odlukom o članstvu Crne Gore u NATO niko ne može biti nezadovoljan i niko se ne smije osjećati potišteno ili izopšteno, ni naši prijatelji, kumovi, komšije koji još uvijek drugačije razmišljaju.

U trenutku kad sve države regiona, susjedi Crne Gore, sem Hrvatske i Albanije koje su ranije postale članice NATO-a, dakle Bosna i Hercegovina, Srbija, Kosovo, naravno i Makedonija, budu članice tog saveza, tek tada bićemo sigurni, uvjereni da su srušeni posljednji snovi o balkanskim velikodržavnim projektima, velikim nacionalizmima i da je ugušena svaka mogućnost da takve sulude politike prošlosti ponovo odnesu hiljade ljudskih života na najbrutalniji i najneljudski način, kao što su posljednji put 90-tih godina prošlog vijeka.

Kao nova članica NATO-a Crna Gora mora snažno podržati naše prijateljske susjedne države na tom putu. Konačno sva nacionalna, identitetska i državna pitanja možemo prepustiti stručnoj branši, a javnost i politika mogu se, bez opasnosti za državni integritet, građansko društvo i slobodu, baviti onim što građani najviše trebaju, a to su rješavanja ekonomske i socijalne krize, pitanja ubrzanog zapošljavanja mladih, rješavanja problema obrazovanja i školstva, problematičnog stanja u zdravstvu, kao i niskih penzija i socijalnih davanja. To su teme koje će biti u centru interesovanja Liberalne partije u narednom periodu. Velike teme su za nama, nakon članstva u NATO-u naša država i njena postojanost zauvijek su sigurni a članstvo u EU za par godina izvjesno.

Želim da uputim srdačne izraze zahvalnosti i odobravanja svim našim saveznicima, a radi se o 28 najprogresivnijih i najdemokratskijih država svijeta, đe je ratifikacija sporazuma sprovedena koje su razumjele važnost ovog pitanja i u najtežim trenucima bile uz Crnu Goru, ali i građanima Crne Gore koji su svojom mudrošću doveli svoju državu na neko bolje mjesto i omogućili svojim potomcima sigurnu budućnost.

Finalno, građanke i građani Crne Gore, čestitam nam trajni mir, srećna nam vječna sloboda koju donosi potvrđivanje Sjevernoatlantskog ugovora koji će Liberalna partija sa posebnim ushićenjem podržati.

Završavam sa sloganima koji su obilježili posljednji vijek crnogorske borbe za slobodu, za pravo, čast i slobodu Crne Gore - E viva Montenegro.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 15:21:21)

Hvala vam, poslaniče Popoviću.

Riječ ima poslanik Adrijan Vuksanović, a neka se pripremi poslanik Andrija Nikolić.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (28.04.17 15:21:28)

Hvala, predsjedavajući.

Poštovani predsjedniče Crne Gore, poštovani predsjedniče Vlade Crne Gore sa ministrima, članovi diplomatskog kora, vaše ekselencije, poštovane dame i gospodo, poštovane poslanice i poslanici,

Odmah na samom početku ću izraziti jednu svoju posebnu emociju, i to moje osjećanje uzrokovano je trenutkom u kojem jesmo i mjestom na kojem jesmo. Mislim da nismo mogli odabrati bolje mjesto za donošenje ovakve jedne odluke od Cetinja. I kad to kažem u sebi još

uvijek čujem one slobodarske glasove s ovog časnog mjesta koji su nama nacionalnim manjinama ulivali hrabrost, a Crnogorcima čuvali i sačuvali dostojanstvo. Zbog toga sasvim je prirodno da smo danas ovdje. Također, sasvim je prirodno i to kako će danas glasati Hrvatska građanska inicijativa. Današnji glas Hrvatske građanske inicijative je isti onaj glas koji smo uputili 90-tih godina kada smo, iako brojčano mali, uputili smo ga u izrazu zalaganja za očuvanje crnogorskih nacionalnih državnih interesa i opće crnogorskog nacionalnog bića.

Naš današnji glas je isti onaj glas sa osnivačke Skupštine Hrvatske građanske inicijative, jedine stranke Hrvata u Crnoj Gori od 2002. kada smo u tim predreferendumske dramatičnim godinama, bez kalkuliranja zalagali i rekli smo da ćemo se zalagati za nezavisnu Crnu Goru, za Crnu Goru u NATO i za Crnu Goru u Evropskoj uniji. Današnjim činom ostvarićemo i drugu svoju programsku ambiciju, kao što smo prije 11 godina ostvarili veliki programski cilj kada smo revitalizirali državost Crne Gore.

Treba reći da je ovakvih pokušaja u crnogorskoj prošlosti bilo i prije, ali na žalost oni su osujećivani, kako iznutra tako izvana, a nekad i sa tragičnim posljedicama. Zbog toga moramo biti svjesni veličanstvenosti ovog današnjeg trenutka i čina. Na ovaj način mi ćemo dodatno učvrstiti subjektivitet Crne Gore, a balkanskom politikantstvu i povjesnim izmaglicama reći ćemo zauvijek zbogom.

I dozvolite mi da i ovdje ponovim riječi koje sam vam uputio prigodom svog prvog obraćanja u crnogorskom visokom domu, kada sam rekao da Hrvati u Crnoj Gori baštine obje kulture, i crnogorsku i hrvatsku, i to nam nikako nije hendikep već jedno bogatstvo. I naš današnji čin i naše današnje glasovanje za pristupanje Crne Gore NATO-u je izraz najdublje ljubavi i lojalnosti prema državi Crnoj Gori, uz istodobno poštivanje i njegovanje svojih identiteskih hrvatskih vrijednosti koje su opet na bogatstvo države Crne Gore. Zbog toga meni kao hrvatskom zastupniku u ovom visokom crnogorskom zboru nije bilo nigdje drugdje mjesto nego danas sa vama da dignem svoju ruku i da na taj način dam svoj doprinos u ime svih Hrvata u Crnoj Gori.

Neka nam je svima sretna Crna Gora i živjeli.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 15:25:28)

Hvala vam, poslaniče Vuksanoviću.

Riječ ima poslanik Andrija Nikolić, a neka se pripremi poslanica Marta Šćepanović. Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (28.04.17 15:25:41)

Hvala.

Poštovani građani Crne Gore, poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani predsjedniče Vlade sa članovima Vlade, poštovani gosti, uvažene zvanice iz diplomatskog kora,

Vazda je Cetinje bilo prvi i najbolji tumač nacionalnih interesa Crne Gore, zato smo danas i na Cetinju. Ako je Cetinje koje je više od simbola državnosti Crne Gore i ako Cetinje koje je vazda znalo istorijsku istinu Crne Gore, gotovo 100% stalo iza NATO orijentacije Crne Gore, ko je taj ko danas smije da se usudi da tako opredjeljenje naše državne politike kvalifikuje kao izdaju?

Nikad Crna Gora u svojoj hiljadugodišnjoj istoriji nikoga nije izdala. Najskuplju cijenu smo plaćali onda kada smo sopstvene nacionalne interese žrtvovali zarad tuđih, ali i to je civilizacijska legitimacija države Crne Gore. Možda je u prosječnom ljudskom vijeku 10 godina jedan značajan period, ali je u životu jedne države to tren. I mi smo u tom trenu stigli do vrata NATO-a, danas ćemo proći kroz ta vrata, i mi smo u tom trenu predvodnica zemalja regiona ka članstvu u Evropskoj uniji.

Naš državotvorni uspjeh utoliko je veći kad se uzme u obzir da je Crna Gora jedina zemlja koja se u finalnoj fazi NATO integracija suočila sa tolikom količinom strane destrukcije. Između ostalog, i zbog toga što su u svim prethodnim ciklusima proširenja, nakon pada Berlinskog zida i završetka hladnog rata, u NATO ulazile grupe zemalja, i to tri puta: 1999. godine, 2004. godine i 2009. godine. Ovoga puta jedini kandidat bila je Crna Gora i otuda tako snažna opstrukcija. Pa ipak, građani Crne Gore su odbrani evroatlantsku orijentaciju Crne Gore na prethodnim izborima.

Možda je one koji su bili u sali, a u međuvremenu su je napustili, trebalo pitati - kada su bili iskreniji za NATO integracije - onda kada su sa Demokratskim frontom htjeli u NATO ili danas kada bez Demokratskog fronta pokušavaju da glasaju za NATO. Nema veće generacijske privilegije nego živjeti u vremenu obnove crnogorske države i jednako tako nema veće generacijske privilegije nego svjedočiti civilizacijskom zaokretu našeg društva. To ne zapada svakoga.

Razumijem da u Crnoj Gori danas postoje ljudi koji misle drugačije. Međutim, kad bi u regionu u kojem živimo postojala makar jedna jedina generacija koja nije zapamtila ratove, kad bi naše komšije iz regiona bile imune na nestabilnost, i kad bi negdje drugo, svejedno da li u Moskvi, na Bliskom istoku ili u Južnoj Americi, postojao sistem koji baštini više demokratije, više vladavine prava, ali i bolji kvalitet života građana, onda bi možda vredjelo o svemu ponovo razmisliti. Ovako ne preostaje nam ništa drugo nego da onima koji su protiv, ali i onima koji možda dovoljno dobro ne razumiju zašto je potrebno da dijelimo jedan isti sistem vrijednosti sa građanima razvijenog evroatlantskog svijeta, poručimo da će im vrijeme potvrditi ispravnost našeg opredjeljenja. Tako je uvijek bilo kada su se donosile državničke odluke, odluke sa specifičnom političkom težinom koje imaju svoje protivnike, ali koje uvijek parafira vrijeme.

Danas sa Cetinja mi vidimo Evropu i vidimo cio svijet. Danas smo svi pobjednici pa i onaj dio Crne Gore koji danas nije sa nama. Nova crnogorska pobjeda biće ujedinjena i razvijena Crna Gora u ujedinjenoj i razvijenoj Evropi. U tu pobjedu moramo se ugraditi svi. Mi imamo moralnu obavezu da stvorimo sve uslove ne bi li izbrisali podjele koje nas istorijski opterećuju. Moramo da pravimo nove mostove koji će da traju duže od onih koji su porušeni u prošlosti. Moramo da se okrenemo zajedničkoj budućnosti. Ne smijemo da prihvatamo stvari kakve jesu, moramo i možemo da ih učinimo boljim. To je naša dužnost prema onima koji su svoje živote ugradili u temelje slobodne i nezavisne države Crne Gore, to je zavještanje naših predaka.

Nek je vječna naša otadžbina Crna Gora.

PREDŠEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 15:31:32)

Hvala vam, poslaniče Nikoliću.

Riječ ima poslanica Marta Šćepanović, a neka se pripremi poslanica Ana Nikolić. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (28.04.17 15:31:41)

Poštovani predsjedniče, predsjedniče Vlade sa članovima Vlade, predsjedniče države, uvaženi predstavnici diplomatskog kora, drage kolege, poštovani građani Crne Gore,

Vjerujem da u redosljedu velikih datuma velike crnogorske istorije nema dva datuma koja su bliža nego što su 21. maj 2006. godine i 28. april 2017. godine. 21. maj kada smo pokazali ko smo i što smo i koji je bio posljednja velika crnogorska bitka koju smo jednom za svagda dobili, na žaljenje onih kojima su u glavama i dalje neki velikodržavni projekti i koji i dalje bezuspješno pokušavaju da ruše crnogorski bedem slobode. Svih ovih 11 godina smo ugradili u današnji dan, dan koji na poseban način spaja sve one vertikale crnogorske časti, crnogorskog slobodarstva i crnogorske istrajnosti da sačuva civilizacijsko pravo da sama odlučuje o svojoj sudbini i da sama bira svoj put, i izabrala je.

Između 27. izborne jedinice prije 15-tak godina na saveznim izborima i 29. države na svijetu koja je zaslužila članstvo u NATO-u je jedna velika razlika, ali i velika opomena šta bi nas sve čekalo da nijesmo izabrali ovaj evroatlantski put. Članstvo Crne Gore u organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora njen je spoljnopolitički i bezbjednosni prioritet za koji se opredijelila kao samostalna država koja organizuje svoj nacionalno istorijski hod. Proteklih 11 godina išli smo korak po korak. Imali smo izazove i zadatke koje su pred nama postavljali drugi. Imali smo i greške i propuste i nesavršenosti, ali ipak stizali smo i uspijevali da nađemo prave odgovore i ponudimo prava rješenja. Zato smo danas ovdje na samom kraju puta pridruživanja naše države NATO-u što potvrđuje da smo usvojili i branimo visoke demokratske standarde. Uz sve ove zadatke imali smo i imamo onaj u kojem su protagonisti ideje da Crna Gora uvijek mora da bude

nečija. Današnji dan će biti prekretnica i za njih koji zagovaraju anticrnogorstvo. Shvatiće da država koju je priznao i prihvatio svijet i NATO ne može više biti na razradi i razapinjanju u njihovim štabovima i informacijama.

Sa druge strane, današnji dan treba da bude prekretnica i za nas koji iskreno pripadamo Crnoj Gori. Svi naši radni, profesionalni i društveni učinci treba da budu na višem nivou, treba da prepoznamo i otkrijemo prostor gdje možemo bolje i više. Društvo najrazvijenijih država svijeta će davati šanse za koje moramo biti spremni. NATO je čvrsta garancija za crnogorsku državnu bezbjednost i sigurnost, što je osnovni preduslov za nastavak nesmetanog napretka crnogorskog društva u skladu sa interesima građana i osnovnim vrijednostima zagwarantovanim u Ustavu Crne Gore.

Crna Gora nikada nije inferiorna, pa ni onda kada nas okružuju najrazvijeniji i ekonomski najjači. NATO će u Crnoj Gori dobiti pouzdanog saveznika, spremnog i sposobnog da preuzme svoje mjesto u organizaciji. Crna Gora će članstvom u NATO aktivno doprinosti kako sopstvenoj bezbjednosti tako i bezbjednosti NATO-a u cjelini i svake pojedine njegove države članice.

Sa novim vrijednostima koje budemo stvarali, sa većim standardom svakog našeg stanovnika, sa perspektivom da se i ovdje i odavde može doći do civilizacijskih pijadestala, najbolje i najjače ćemo izgovarati i opravdati riječi zakletve - nek je vječna Crna Gora.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 15:35:58)

Zahvaljujem poslanici Šćepanović.

Riječ ima poslanica Ana Nikolić, a neka se pripremi potpredsjednik Branimir Gvozdenović. Izvolite.

ANA NIKOLIĆ (28.04.17 15:36:07)

Uvaženi predsjedniče Skupštine, gospodine Brajoviću, predsjedniče države Crne Gore gospodine Vujanoviću, predsjedniče Vlade gospodine Markoviću, gradonačelniče Prijestonice gospodine Bogdanoviću, cijenjeni gosti, drage kolege i kolegice poslanici,

Uvaženi građani Crne Gore, a iznad svega, uvažene građanke i građani Cetinja,

Danas je veliki dan za Crnu Goru, jedan od najvećih u njenoj istoriji, i kao sve važno, kao sve crnogorsko, kao sve što za našu zemlju ima znakovitu i istorijsku težinu i ovaj dan počinje na Cetinju, dan koji smo zamiritali tog 21. maja 2006. godine, dan koji danas ide u istoriju. Sa Cetinja se uvijek branila sloboda, branila i osvajala. Nije Cetinje mimoišla nijedna važna odluka, niti jedan proces koji je vodio slobodi i boljitku Crne Gore. Stoljeća su tako tekla, pa ni danas nije drugačije. Sabrani ovdje u crnogorskoj prijestonici, danas donosimo mudru i nadasve racionalnu odluku, odluku na koju nas obavezuju jednako i naša istorija i naše buduće generacije. Ovaj svečani dan prilika je da sve razlike ostavimo po strani. Prilika je da nas Cetinje i Crna Gora iznova ujedine u momentu ostvarenja još jednog temeljnog cilja generacija, da naša država postane dio najmoćnije globalnije alijanse, jednaka članica među velikima, u porodici naroda koji brani slobodu baštineći savremenu demokratiju kao najveću civilizacijsku vrijednost.

Međutim, prilika je danas da ne ostanemo nijemi pred porukama navodne zabrinutosti, koje smo, a najviše izvan Crne Gore, mogli čuti proteklih dana, nedjelja, mjeseci. One dolaze sa istoga mjesta odakle su svojevremeno jednoglasno govorili kako za Crnu Goru nije civilizacija, već treba da ostane zavazda jedan vojni logor u patrijarhalnom obliku. Tako su sa Crnom Gorom i postupali, a ona je pokroviteljstvo te vrste strpljivo podnosila, uvijek se držeći viteške riječi, zadate "starijoj slovenskoj sestri", tako u svojim čuvenim Memoarima zapisa vojvoda Gavro Vuković.

Pamtimo vrijeme kada je Crnogorcima sa istog mjesta poručeno kako mogu ispovijedati vjeru i birati glavare samo kao plemenske starješine, a da za gospodara smijemo imati samo cara druge države. Uvijek opredijeljeni za sebe, Crna Gora je u isto vrijeme darovala Evropi nastanak prve nezavisne, slobodne, demokratske zajednice u kojoj su građani slobodno na zboru birali svog šefa države. A kako je kazao Vitni Voren na geografskoj karti nijesmo izgledali veći od iglenog vrha, a za Evropu smo bili nadzornik kapije, kroz koju je Orijent pokušao da uđe na njeno tlo, i to

ne zahvaljujući talasima izbjeglica, već sprečavanjem prolaska armada naoružanih pohodnika. Evropskim velesilama smo, narodnim ustankom i narodnooslobodilačkom borbom protiv fašizma, pokazali kako se postaje veliki, a da to nije stvar veličine i brojnosti jednog naroda, već da je to stvar njegovog srca i njegove hrabrosti. U životopis svih nas ovdje utkana su svjedočanstva kako se civilizovano i demokratski ostvaruje pravo na nezavisnost, pravo na slobodu, pravo na svoju kulturu i pravo na svoj identitet. Konačno i definitivno, bez uvažavanja ovih činjenica, nema razgovora sa Crnom Gorom, državom koja pripada modernoj Evropi.

Danas ovim činom, u mjestu koje je izrodilo sve važne crnogorske odluke, to ćemo potvrditi i ovjekovječiti. Nama i našim nasljednicima mjesto je među dobrim susjedima da budemo dobar susjed, u modernoj Evropi među svjetskim silama, da budemo jednaki među velikima, da u njima imamo najjače saveznike. Poruka Cetinja i sa Cetinja ne može biti drugačija. Za čitavog historijskog toka mudrost nas je uvijek vodila do pravih odluka, a imajući u vidu područje u kojem se naša Crna Gora nalazi, ukupan historijski i sigurnosni kontekst, nema pravije odluke od ove danas, odluke kojom smo državnost i nezavisnost Crne Gore dugoročno obezbijedili i sačuvali budućim generacijama, odluke da budemo dio sistema kolektivne sigurnosti koji je jedina garancija dugoročnog mira bezbjednosti i najvažniji preduslov za stabilan, ekonomski privredni razvoj Crne Gore.

Zato danas na Cetinju, u našoj Pijestonici, kažemo da savremenom, demokratskom, najmoćnijem savezu razvijenih zemalja, kažemo da savremenoj, demokratskoj i evropskoj Crnoj Gori na dobrobit svih njenih građana. Neka je vječna Crna Gora.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 15:41:39)

Hvala vam, poslanice Nikolić.

Sada dajem riječ potpredsjedniku Branimiru Gvozdenoviću, a da se priprelim ja. Izvolite.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (28.04.17 15:41:50)

Poštovani građani Crne Gore, uvaženi poslanici, poštovani predsjednici, uvaženi gosti na Skupštini koja će ratifikovati Sjevernoatlantski ugovor,

Danas će Skupština Crne Gore na prijestonom Cetinju donijeti još jednu veliku odluku. Ulazak u NATO je najznačajnija odluka u novijoj historiji naše države i veliki uspjeh svih građana Crne Gore, bez obzira kojoj političkoj opciji pripadali. Čak i oni koji danas tako ne misle, osporavajući ovaj put Crne Gore, već sutra će shvatiti da je to naš najbolji put i zajednički interes. Današnji dan je i potvrda zrelosti i ozbiljnosti, političkog rasuđivanja i upravljanja ovom zemljom koja je omogućila da teritoriju Crne Gore zaobiđu civilizacijski porazna ratna zbivanja koja su se u procesu raspada bivše zajedničke države rasplamsala ovim prostorima. Ohrabrena tim dokazom uspješnog autonomnog odlučivanja o svojoj sudbini, Crna Gora je nastavila da strpljivo i demokratski senzitivno, u dužem periodu, gradi pretpostavke za obnovu sopstvene državnosti. Rezultat je očigledan. Od 21.maja 2006. godine Crna Gora je po osnovu jasne i ubjedljive volje svojih građana ponovo postala samostalna i suverena država sa nespornim međunarodnim ugledom i jasnom razvojnom vizijom.

Prvu deceniju samostalnosti karakteriše uspješno zaokruženje ustavno-pravnog uređenja Crne Gore kao demokratske građanske države. U istom periodu restruktuiran je interni politički sistem, transformisana vlasnička struktura i korjenito izmijenjen ekonomski ambijent na principima liberalne ekonomije. Uz to, Crna Gora je snažno akcentirala svoju otvorenost za regionalnu i međunarodnu saradnju i deklarirala opredeljenje da se uključi u proces evropskih i evroatlantskih integracija. Takav kontekst je vrlo brzo rezultirao prepoznatljivošću i međunarodnim ugledom Crne Gore. Međunarodna zajednica je afirmativno reagovala na takvo eksponiranje naše države.

Naime, odmah je bilo jasno da integrativna odlučnost Crne Gore nije uzorokovana formalnim razlozima i potrebama, već stvarnim prihvatanjem evropskih i opštih civilizacijskih vrijednosti i stvarnom spremnošću da se te vrijednosti materijalizuju i implementiraju u crnogorsku

stvarnost. Uz sva interna nerazumijevanja i turbulencije i uz sve geopolitički uzrokovane opstrukcije, Crna Gora je danas formalni kandidat za prijem u Evropsku uniju koji intenzivno pregovara u svim ključnim integracionim domenima. S druge strane, s jednakim intenzitetom i posvećenosti radili smo na učlanjenju Crne Gore u Sjevernoatlantsku alijansu, svjesni činjenice da je to najbolji put da trajno osiguramo obnovljenu državnost. Uspeh nije izostao. Države članice NATO-a su nas prihvatile. Sada je na nama da danas ovaj visoki dom donese veliku i važnu odluku o ratifikaciji Sporazuma o punopravnom ulasku Crne Gore u NATO. Samo onaj ko ne zna ili ko žmuri pred svim uslovima koje je Crna Gora morala do ovog časa ispuniti da bi došla u ovu priliku može da doživljava NATO kao isključivo vojnu asocijaciju. Naime, za članstvo u ovoj organizaciji nisu ključni vojni potencijali zemlje kandidata niti njena geostrategijska pozicija, ključna je spremnost države da se politički i legislativno transformiše u pravnu državu sa izgrađenim demokratskim standardima prema modelu koji je prihvaćen i ostalih 28 zemalja članica.

Dakle, ispunili smo sve te kriterijume koji su pred Crnu Goru postavljeni. Nije bilo lako, a mi smo u tome uspjeli.

Sada preostaje da ratifikacijom sporazuma današnjoj Crnoj Gori generacijama koje dolaze obezbijedimo trajnu stabilnost, suverenost i perspektivu. Pored baznih prednosti učlanjenje u NATO će značiti ubrzanje procesa evropskih integracija Crne Gore, jer se, bez obzira na različitu misiju, vrijednosti sistema Evropske Unije i NATO-a se faktički podudaraju.

Naša generacija treba da je ponosna što je izborila mogućnost da uvede Crnu Goru u NATO savez, i da time učvrsti našu međunarodnu poziciju, ali i osigura bezbjednosnu budućnost države Crne Gore. Siguran sam da će ulazak u NATO biti pozitivan signal poslovnim ljudima u cijelom svijetu da je Crna Gora odredište gdje valja uložiti novac i pokrenuti biznis, jer se radi o državi čiji je politički, ekonomski, pravno sigurnosni i demokratski kapacitet konfirmiran članstvom u Alijansi. Sporazum je ratifikovan u svim državama članicama NATO-a. To nije samo formalna potvrda saglasnosti sa Sporazumom već i priznanje Crnoj Gori od strane tih zemalja zbog svega što smo na reformskom planu do sada uradili.

Zbog svega toga uvjeren sam da je, uz obnovu državne samostalnosti, ulazak Crne Gore u NATO najznačajnija odluka u novijoj istoriji naše države, veliki uspjeh svih njenih građana.

Današnji dan je i prilika da odamo priznanje svim pojedincima, institucijama, partijama koje su trasirale put Crne Gore u društvo 28 ekonomski i demokratski najrazvijenih zemalja svijeta. Siguran sam da smo svi saglasni da je najvažnija i ključna uloga u pripremi i realizaciji tog puta pripada Demokratskoj partiji socijalista i predsjedniku Milu Đukanoviću.

Hvala lijepo.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 15:48:07)

Hvala, potpredsjedniče Gvozdenoviću.

Građanke i građani Crne Gore, prisutne dame i gospodo,

Duboko uvjeren da istorijske odluke treba donositi u našoj istorijskoj prijestonici, svjestan ogromne odgovornosti u ovom jedinstvenom trenutku, želim da o našoj Crnoj Gori progovorim i da Vam se obratim na nešto drugačiji način.

Nije lako vuku među lavovima ni jedan dan, a kamoli hiljadu godina ili čitavu vječnost, ma kako se zvao. Tako je Crnoj Gori od vjkada, ma kako se zvala. Lava su pripitomljavali, milom ili silom, a vuka nijesu nikad. Ne zbog toga što je divalj, već zbog toga što je svoj i nezavisan, što stremi svojoj teritoriji i svojoj porodici, što je odan i privržen svojoj zemlji, svrsi i vrsti. Zato što stremiti znači postići, što postići znači izboriti se, izboriti znači pobijediti, pobijediti znači živjeti u pripadajućem skladu sa prirodnim i ljudskim zakonima, u miru sa sebi sličnima i različitima, u skladu sa svima onima koji dijele i gaje multietičnost, multikonfesionalnost, multikulturalnost savremenog doba i savremenih ljudi, uz punu podršku progresivnoj budućnosti i neograničeno poštovanje tradicije koja je čuvar naših identiteta, koja je ime i prezime Crne Gore u imeniku i enciklopediji čovječanstva.

Crna Gora je kao vučica opstajala u balkanskim vrletima na pjeni Jadranskog mora, katkad progonjena i ranjena, nerijetko pritisnuta i polomljena, često ogladnjela i ožednjela, ali nikad ubijena, slomljena, presahla i nestala, jer je vidala svoje rane svojim narodom i svojim

narodima, svojom kulturom i vizijama, idejama i ideologijama, svojom budućnošću, prije i poslije svega, i ako se često puta nazad nije moglo, a naprijed pogotovo. Huškali su je i prijatelji i neprijatelji, mali, megolomali i silni potcjenjivači. I dobronamjerni su došli i otišli u ljubavi, a zlonamjerni na zao put otkud su i došli. Posrtala je i ustajala Crna Gora, od srednjeg vijeka do globalizma, između istoka i zapada, od feudalizma do neokapitalizma, između izazova, zabluda i nuždi, sve do današnjeg dana, do zastave na Ist Riveru, do mjesta pod suncem i u Briselu među evropskim narodima u evropskoj porodici.

Opstajala je kao grozd sladak svakom dobronamjerniku, i kiseo svakom ko se drznuo da ploda njenog kuša svojevolumno i nasilno, jer hljeb njen je gorak svakom ko ga mimo časti i obraza uzima, jer su ga mijesile naše nevjeste, sestre i majke, kojima zahvaljujemo na hrabrosti da nas isprate i podrže i u borbu i na groblje, lijepe i vesele kao vile, izgrebane kao bezbratnice i sirotice, vazda spremne da nam napune sujete, brašnjenike i puške, prije i poslije tuđemilske bitke kojom izvojevasmo još jednu bitku sa onima koji su zinuli na orah, a zube slomili kao i mnogi prije i poslije njih.

I zato naš ulazak u NATO nije pobjeda pozicije nad opozicijom, jednog mišljenja nad drugim, već kompromis novog i starog doba. Potreba budućnosti da zaštiti prošlost, jer je do sada prošlost štitila budućnost.

Ulazak u NATO je sigurniji put, popločan zaslugama i amanetima naših predaka, antifašističke misli, slobodarskih vizija nad stazama i bogazama kojima idu drugomišljenici, što je legitimno sve dok tim stranputicama ne povedu narod koji bira svoje predstavnike da čitaju putokaz evroatlantskih integracija. Naša stremljenja traju još od kralja Vladimira, koji se žrtvovao za svoj narod umjesto za svoje interese. I danas nam sa rumijskih visina poručuje naš prvi kralj da treba stremiti volji naroda, a ne volji pojedinca. A naš potonji kralj govori sa Cetinja da viša cijelj traži žrtava velikijeh. A naše žrtve u pristupanju NATO-u su bile rad, predanost, upornost i riješenost da opet, kako u svjetskim ratovima tako i u miru, izaberemo pravu stranu, stranu sigurne budućnosti. Na blagorodnu i plodnu budućnost nas obavezuju ne samo tradicija i istorija, već i naše socijaldemokratske ideje. Sloboda koja znači više od individualne slobode, sloboda svih nas koji bitišemo na ovoj prostranoj i lijepoj planeti, u dobu u kojem je privilegija živjeti. Jer uz sve probleme nikad nije bilo naprednije niti demokratskije, što znači slobodnije. Obavezuje nas zakletva koju smo dali pred sobom i ljudima da ćemo živjeti i boriti se za jednakost i socijalnu pravdu, kao i solidarnost koja podrazumijeva saosjećanje žrtvama nepravde i nejednakosti i beskompromisna borba do posljednjeg atoma za progres čovjeka i planete.

Poštovani građani Crne Gore,

Nikad nije nama falilo slobode, hrabrosti, solidarnosti, ali ni inata i prkosa koji nijesu uvijek bili na pravoj strani. Ovom prilikom pozvaću sve one naše istomišljenike, ali i one koji drugačije misle, ili se inate i prkose, da vjeruju ideji koja se zove NATO. Ne postoji nijedan razlog da Crna Gora bude drugačija u evropskoj porodici, jer naše mjesto je u Evropi bilo da se radi o izvoru ili ušću. Evropa je čitavim svojim tokom delta za sva civilizacijska dobra i postignuća, a Crna Gora je svakako jedan od njenih vodotoka.

Ponoviću, nalazimo se na istorijskoj prekretnici. Društvene i političke prilike u našem bližem i daljem okruženju se mijenjaju. Možda ne uvijek kako očekujemo i možda ne uvijek u željenim smjerovima. Građani su ovoj generaciji političara prenijeli odgovornost. Dužni smo da osiguramo mjesto za njih i Crnu Goru u savremenoj svjetskoj zajednici. Svako ko voli i ko je odan svojoj otadžbini ne može se izgubiti u velikom svijetu i uvijek će lako pronaći svoje mjesto u njemu. Naša ratnička tradicija i borbe koje smo kroz istoriju vodili formirali su naše vrline. Strašne žrtve od Tuđemila, Grahovca i Trinaestojulskog ustanka nijesu bile uzaludne.

Većinska Crna Gora uvijek je bila progresivna. O tome svjedoči vjekovna i nepokolebljiva težnja za slobodom i pravdom, primjeri čojstva i junaštva, antifašizam, multietnička tradicija, te najzad borba za obnovu nacionalnog i državnog suvereniteta. Ovo je kapital koji mi unosimo u novu zajednicu. On je komplementaran temeljnim vrijednostima Sjevernoatlantskog saveza. Crna Gora se nalazi u dijelu Evrope u kojem su političke, teritorijalne i vjerske tenzije često dovodile do nemira, a ponekad i do oružanih sukoba. Razlog više da budemo nepokolebljivi u svom opredjeljenju. Odlučimo da su ovakvi sporovi i naše unutrašnje podjele iza nas. Otvorimo vrata prosperitetu i napretku. Pružimo generacijama koje dolaze nove pobjede i datume koje će slaviti.

Zato, poštovane građanke i građani Crne Gore, da ponovim riječi s početka. Na našem

istorijskom Cetinju, na ovom istorijskom zasijedanju, donesimo pravu odluku za dobro i napredak Crne Gore.

Poštovane kolege, po svjedočenju kolega koji sjede sa mnom za predsjedavajućim stolom ovim smo iscrpili broj govornika. Znam da je bilo mnogo zainteresovanih, ali smo u tom dogovoru tako pristupili nastavku naše sjednice.

Pitam da li predstavnik Vlade želi završnu riječ? Zahvaljujem predsjedniku Vlade. Konstatujem da je pretres završen i prelazimo na izjašnjavanje.

Predsjednik Kluba poslanika Miodrag Radunović ima riječ. Izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ (28.04.17 15:57:35)

Hvala vam.

Predložio bih da glasanje vršimo prozivkom, s obzirom na tehničke nedostatke koje smo imali na početku sjednice. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 15:57:46)

Odmah prihvatom predlog Miodraga Radunovića, jer sam, inače, htio da odustanemo od elektronike. Ovo je ipak svečana prilika i, kada ste predložili, potpuno se slažem. Molim sekretara da proziva sve poslanike i da se izjašnjavamo.

ALEKSANDAR JOVIĆEVIĆ (28.04.17 15:58:11)

Daliborka Pejović, Tarzan Milošević, Branimir Gvozdenović, Miodrag Radunović, Andrija Popović, Marta Šćepanović, Petar Ivanović, Obrad Stanišić, Marija Čatović, Andrija Nikolić, Mirsad Murić, Ana Nikolić, Maja Bakrač, Halil Duković, Predrag Sekulić, Pavle Goranović, Suad Numanović, Bogdan Fatić, Aleksandra Vuković, Miodrag Vuković, Luid Škrelja, Filip Vuković, Sanja Vlahović, Branko Čavor, Milorad Vuletić, Željko Aprcović, Mihailo Anđušić, Dragutin Papović, Nada Drobnjak, Petar Smolović, Nikola Rakočević, Petar Porobić, Jovanka Laličić, Miloš Nikolić, Branka Tanasijević, Radule Novović, Andrija Mandić, Nebojša Medojević, Milan Knežević, dr Ljiljana Đurašković, Janko Vučinić, dr Branko Radulović, Predrag Bulatović, doc. dr Branka Bošnjak, dr Strahinja Bulajić, Slaven Radunović, Milutin Đukanović, dr Vera Bulatović, Koča Pavlović, dr Budimir Aleksić, Jovan Vučurović, Marina Jočić, Milun Zogović, mr Veljko Vasiljević, Miodrag Lekić, Srđan Milić, Neđeljko Rudović, Anka Vukićević, mr Aleksandar Damjanović, Goran Danilović, Danijela Pavićević, Dritan Abazović, Goran Radonjić, mr Aleksa Bečić, Zdenka Popović, Boris Bogdanović, mr Momo Koprivica, Miomir Pejović, Danilo Šaranović, Dženan Kolić, dr Valentina Minić, Ranko Krivokapić, mr Raško Konjević, Džavid Šabović, doc. dr Draginja Vuksanović, Ivan Brajović, prof. dr Vujica Lazović, Ervin Ibrahimović, Nedžad Drešević, Genci Nimanbegu, Adrijan Vuksanović.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (28.04.17 16:00:50)

Čuli ste izjašnjavanje. Glasalo je 46 poslanika, svi su glasali za. Konstatujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske.

Neka nam je sa srećom.

Poštovane kolege, ovim je Sedma sjednica prvog redovnog proljećnjeg zasijedanja u 2017. godini završena. Pozivam vas na svečani koktel. Hvala vam.